

dr inż. Tomasz Kowalak

Mechanizmy wspierania inwestycji, rynkowe i dedykowane

Prezentacja jest wyrazem osobistych poglądów autora
i nie może być interpretowana jako oficjalna doktryna

Agenda

- 1. Kluczowe dylematy inwestycyjne**
- 2. Rynkowe vs administracyjne mechanizmy wspierania inwestycji**
- 3. Dedykowane mechanizmy wspierania inwestycji w źródła**
- 4. Powiązania procesów techniczno-ekonomicznych w działalności sieciowej**
- 5. Mechanizm taryfowy wspierania inwestycji sieciowych**

Kluczowe dylematy inwestycyjne

Jakie inwestycje ?

Zakres rzeczowy inwestycji zależy od wizji kształtu rynku w perspektywie 40 lat (czasu życia aktywów)

Jaki rynek docelowo?

**Scentralizowany,
oparty na węglu?**

czy

**Rozproszony,
oparty na
rozbudowanym
miksie, w tym
OZE i DR?**

Każdy z tych modeli rynku wymaga diametralnie odmiennych inwestycji

Jak je wspierać?

Różne inwestycje wymagają różnych mechanizmów ich wspierania

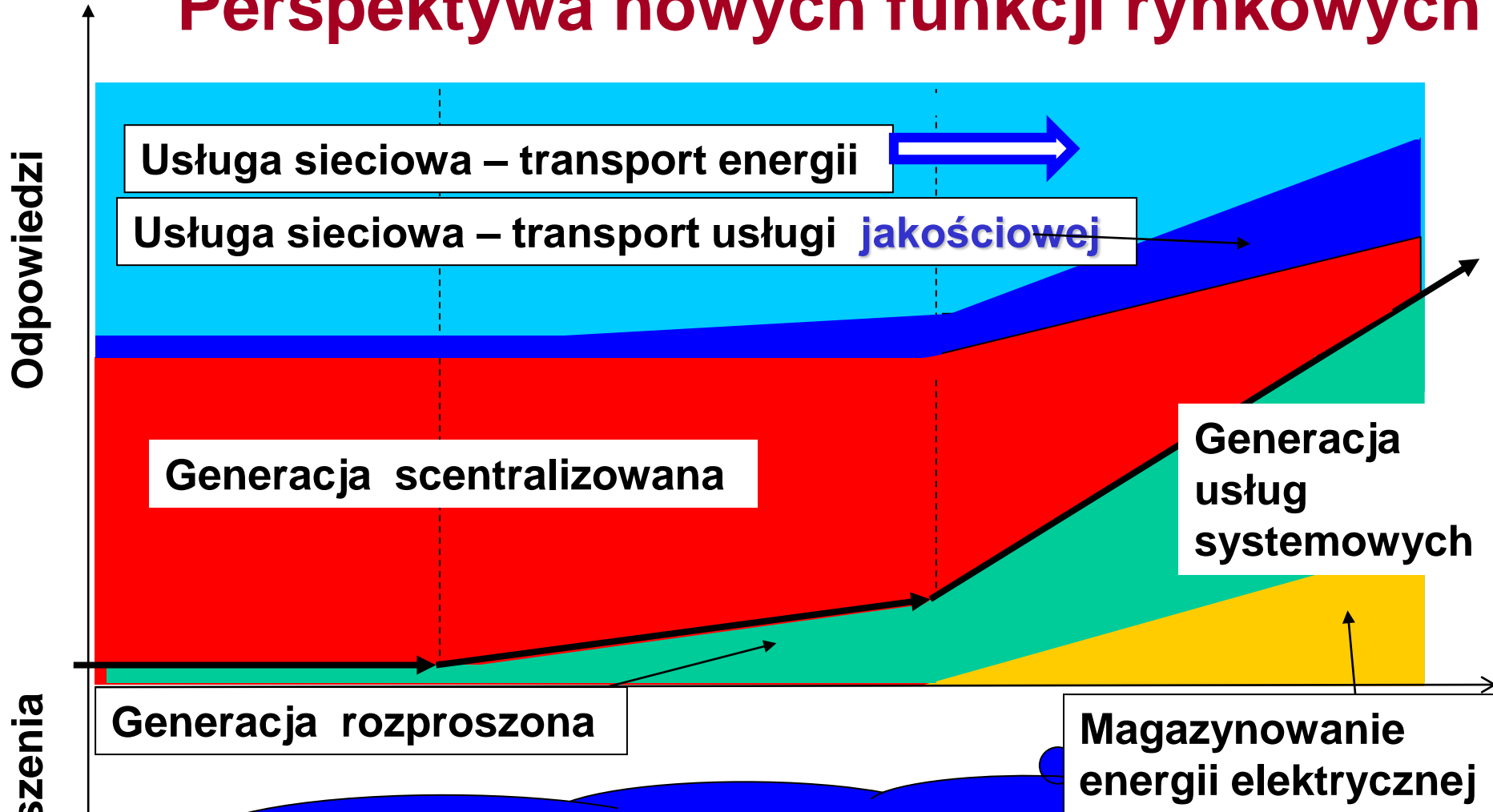

Ryzyka

- mechanizmów wsparcia niewydolnych (brak inwestycji potrzebnych),
- mechanizmów wsparcia nieadekwatnych od potrzeb (nadmiar inwestycji nietrafionych)

Kluczowe dylematy inwestycyjne

Perspektywa nowych funkcji rynkowych

Rozwój e-mobility oraz potrzeb militarnych („railgun”) zwiastują przełom w technologii magazynowania

Kluczowe dylematy inwestycyjne

Struktura majątku a model rynku: dylemat jajka i kury

Istniejący majątek jest odzwierciedleniem struktury rynku energii i jego *modus operandi* w kształcie, jaki jest efektem:

- ❖ 120 lat rozwoju według spójnego scenariusza technologicznego (od momentu, gdy rozstrzygnął się spór pomiędzy prądem stałym i trójfazowym prądem przemiennym),
- ❖ egzemplifikacji „drugiej fali” wg. A. Toefflera, polegającej na **całkowitym rozdzieleniu ról producenta i konsumenta**

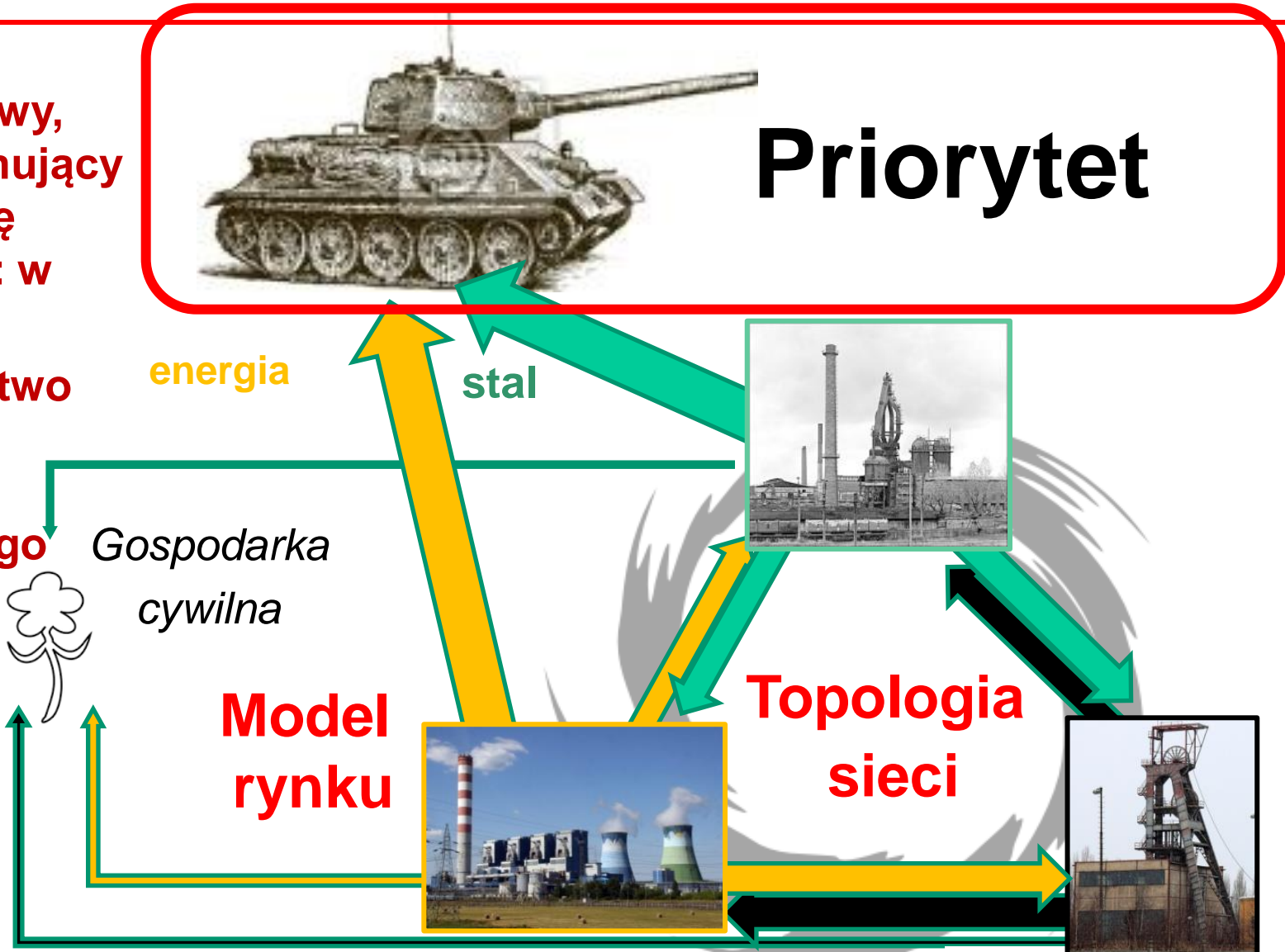
To samo można powiedzieć odwrotnie:

Obecny kształt rynku i jego *modus operandi* są odzwierciedleniem struktury majątku

Kluczowe dylematy inwestycyjne

Element dodatkowy, determinujący strukturę majątku: w Polsce:

dziedzictwo okresu słusznie minionego

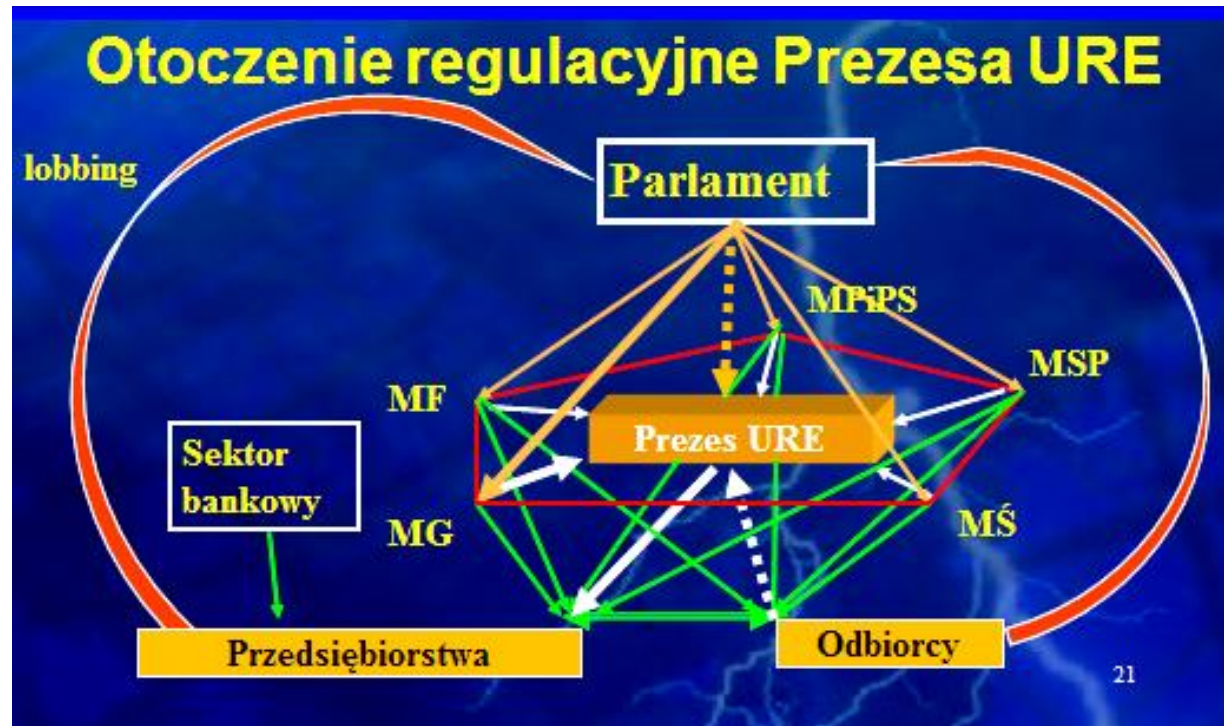

Kluczowe dylematy inwestycyjne

Politycy nie pomagają w kluczowych rozstrzygnięciach

Rola dokumentów:

- Polityka Energetyczna Polski do 2020, 2030, 2050
- Strategia Odpowiedzialnego Rozwoju

T. Kowalak, Problematyka taryf w polskim prawie energetycznym, Zakopane, 13 marca 2008

Dylemat strategiczny w wymiarze międzynarodowym: podjąć ryzyko prekursora, czy zachować rolę pasywną, realnie – kraju biednego, finansującego rozwój bogatych?

Rynkowe vs administracyjne mechanizmy wspierania inwestycji w źródła

Mechanizm rynkowy	Mechanizm administracyjny
Konieczna rynkowa wycena kluczowych parametrów	Subiektywna konstrukcja, arbitralne parametry
Stan faktyczny	
Rynek energii jest wielokrotnie zaburzony*	Dominacja lobbingu grup interesu
Skutek	
Rynek nie dostarcza sygnałów inwestycyjnych	Ryzyko rozbieżności efektów z faktycznymi potrzebami

*) patrz: T. Kowalak, *Dotacje do odnawialnych źródeł energii elektrycznej (OZEE) a deformacje rynku energii*, <http://energetyka-collegium.pl/wp-content/uploads/2015/09/T.-Kowalak-Deformacje-ryнку-energii.pdf>

Dedykowane mechanizmy wspierania inwestycji w źródła

Inwestycyjne	Operacyjne
Dotacje/ pożyczki bezzwrotne	Prawa majątkowe ze świadectw pochodzenia
Preferencyjne oprocentowanie kredytów	Feed in Tariff
„Kredyty odwrócone” – spłata z korzyści w kosztach eksploatacji (np.: „inteligentny dom”)	Aukcje
	Dotacje do paliw
	Ulgi podatkowe
Antybodyce dla technologii konkurencyjnych	

Powiązania procesów techniczno-ekonomicznych w działalności sieciowej

Konfiguracja zasobów

Usługa sieciowa

Oczekiwania klientów

Majątek sieciowy i jego racjonalna rozbudowa

Koszt wytworzenia majątku sieciowego

Koszt utrzymania majątku sieciowego

Poziom wykorzystania majątku sieciowego

Organizacja pracy OSD

Obserwacja pracy sieci SM/SG

Koszty jednostkowe usług sieciowych - TARYFA

Stymulacja klientów do racjonalizacji zachowań (DSM)

Mechanizm taryfowy wspierania inwestycji sieciowych

- A. Regulacyjna stopa zwrotu z zaangażowanego majątku, z możliwością jej dostosowania do charakteru majątku
- B. Organizacja postępowania o zatwierdzenie taryfy:
 - 1. Uzgodnienie Projektu Planu Rozwoju, tj. wysokości nakładów inwestycyjnych w podziale na:
 - „Load Related” (rozbudowa zdolności przesyłowych)
 - „Non Load Related” (poprawa efektywności funkcjonowania)
 - pozostałych
 - 2. Uwzględnienie w kwocie przychodu regulowanego na kolejny rok skutków ekonomicznych realizacji uzgodnionych inwestycji (przyrostów ZZK, amortyzacji i podatków od majątku)
- C. Mechanizm ten jest zakłócany przez politykę dywidendową właściciela
- D. **Kwestią kluczową jest ocena potrzeb inwestycyjnych w obszarze sieciowym, wynikowa wobec wizji konfiguracji źródeł**

Q & A

**Dziękuję
za
uwagę**

dr inż. Tomasz Kowalak: tkowalak446@gmail.com